

Junibont in aardbeien

De laatste jaren duikt junibont weer zeer frequent op bij de teelt van aardbeien. We treffen het fenomeen aan bij heel wat rassen met name Darselect, Clery, Florence. De benaming 'June Yellows' is afkomstig van oudsher toen de symptomen werden waargenomen in de maand juni, de oogstperiode van de klassieke vollegrondsaardbeien. Soms spreekt men ook wel van voorjaarschlorose of niet infectieuze chlorose. Junibont is wereldwijd verspreid en reeds vastgesteld sinds de jaren dertig. Sindsdien is het in meer dan 80 variëteiten gesignaleerd. Junibont kwam in de jaren vijftig en zestig regelmatig voor in rassen zoals Climax, Blakemore, Cambridge Favourite en later in de jaren tachtig in Blomidon, Earliglow, Fern, Pajaro, Bogota, Evita. De laatste vijf jaar zien we weer het weer meer opduiken in Darselect en Florence.

SYMPTOMEN

De symptomen lijken wat op virus-aantasting of op herbicidenschade. De bladeren kunnen soms gele of witte vlekken hebben of vaak vertonen ze een witte streep of band op het blad. Soms kan men ook deze witte band zien op de vruchten of op een deel van de kelkblaadjes. De symptomen komen vooral tot uiting in koeler periodes in het voorjaar of najaar. Ze kunnen tijdelijk verdwijnen tijdens warmere periodes. Junibont zet zich verder via de uitlopers en ontwikkelt zich progressief: de planten vertonen steeds meer symptomen, geven minder uitlopers, verliezen aan groei-kracht en geven uiteindelijk kleinere aardbeien.. Ze degenereren als het ware met de volgende generaties.

OORZAAK

Junibont is vaak latent aanwezig in ouderlijnen zonder dat er symptomen zichtbaar zijn. Deze komen pas na één of meerdere generaties tot uiting. Dit maakt het bijzonder moeilijk om het fenomeen volledig uit te schakelen. Bij aangetaste planten kan junibont namelijk niet verwijderd worden (zoals bij virussen) door een warmtebehandeling of meristemen (in vitrocultuur). Junibont wordt niet overgebracht door insecten of enten zoals wel het geval is bij virussen. Het wordt wel overgebracht door zaad en stuifmeel en is dus van genetische aard en niet besmettelijk. Bij selectie van nieuwe rassen dient hier aandacht aan besteed te worden wanneer sommige zaailingen de symptomen vertonen. Verdachte planten dienen voortdurend uit de vermeerderingsvelden uitgeselecteerd te worden.

